

BOMBER ER FOR BØLLER!

/SU_220705

2 dager, 40 workshops, 100 talere – og 1400 deltagere live og online – deriblant jeg, – observatør fra WILPF-Norge på

- **ICAN NuclearBan-forum** 18.-19. juni 2022 i Wien. Dette var de frivillige organisasjoners opptakt til
- **den første statspartskonferansen 1MSP**, om FNs atomvåpenforbud 21.-23.06.

EN ERKLÆRING MED EN PLAN

Det er på tide å avskaffe atomvåpen, før de avskaffer oss lød FNs generalsekretær Guterres' anmodning til FN-konferansen. Det første statspartsmøtet om atomvåpenforbudet resulterte i en erklæring med gjennomføringsplan som går til rette med atomvåpen-statene: deres politikk og handlinger er uakseptable, umoralske og ulovlige. Det legges nå planer for både å avskaffe verdens atomvåpenarsenaler og for å opprette påførte skader på rettferdig vis. Det er på tide at eierne av disse avskyelige våpnene gir avkall på sin voldspolitik og slutter seg til flertallet av det internasjonale samfunnet for å søke fred gjennom samarbeid og nedrustning.

AKTIV NEDRUSTNING

Erklæringen fordømmer atomvåpen i særs tydelige og harde ord, *som brukt til å undertrykke, skremme, og eskalere*

internasjonale spenninger.

Handlingsplanen, et veikart designet av statsparter i felleskap mellom overlevende, berørte samfunn, sivilsamfunn og internasjonale organisasjoner, inkluderer å starte arbeidet med et fond for å støtte mennesker som er skadet av virkningen av atom-ekspløsjoner, å etablere et vitenskapelig rådgivende styre, sette en ti-års frist for

” Vi kommer for å ta fra dere våpnene deres. Og vi finner oss ikke lenger i å bli herset med av en global orden som forteller oss at alle disse statene som stiller seg bak atomvåpenforbudet ikke har noe å si.

ICANs Seth Shelden i en avsluttende melding til atomvåpen-statene

ødeleggelse av atomvåpen, få flere land til å slutte seg til FNs atomvåpenforbud, og mer.

DENNE FN-PROSESSEN ER SPESIELL:

- **TPNW** Det er den første atomrelaterte traktaten som anerkjenner den uforholdsmessige virkningen av atomvåpen på urfolk og kvinner.
- **TPNW** er ikke bare et forbud, men avtalen stadfester også at det er et felles humanitært ansvar å hjelpe ofrene.
- Prosessen med forbud og avskaffelse av atomvåpen er initiert «nedenfra og opp», fra det globale sør, mot viljen til de store, rike, 'viktige' statene som påberoper seg verdensherredømme.

FAKTA:

- **86 av FN's over 190 stater har nå signert og 65 har ratifisert atomvåpenforbudet.** De forplikter seg herved til å ikke utvikle, teste, produsere, eie eller lagre kjernevåpen.

Hele Latin Amerika (unntatt Argentina), Karibia, samt New Zealand er atomvåpenfri sone – og stiller seg bak atomvåpenforbudet. Hele Afrika er atomvåpenfri og mange afrikanske land har signert og ratifisert avtalen.

- **TPNW:** Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons; trådte i kraft 22.jan '21

- **1MSP, the First Meeting of States Parties**, den første statspartskonferansen om FNs atomvåpenforbud, 21-23.06.22 i Wien

- **NPT**, non proliferation-treaty/ Ikke spredningsavtalen – der de 9 landene som har masseødeleggende våpen basert på atomsprengninger, samt landene under deres atomparaply¹ gjør alt de kan for å beholde sitt tilintetgjørings-monopol.

- **Land med atomvåpen**² etter antall (iht FN-sambandet): Russland, USA, Kina, Frankrike, Storbritannia (alle faste medlemmer av FNs «Sikkerhetsråd», samt Pakistan, India, Israel og Nord-

¹ Tyrkia, Italia, Belgia, Tyskland og Nederland (har lagret US-atomvåpen) samt et trettitalls andre land som stiller seg bak NATOs 'atomvåpenparaply', inkl. trusselen om first-strike/ 'retten til

førstebruk'. Deriblant Norge (!)

https://www.icanw.org/nuclear_arsenals

² <https://www.fn.no/tema/konflikt-og-fred/atomvaapen>

Korea). NATO-landene USA, Frankrike og Storbritannia har til sammen 6065, Russland 6255 atomsprenghoder.

• **ICAN:** International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, mottager av Nobels fredspris 2017; 635 NGO'er i 107 land står bak kampanjen, deriblant WILPF. ICAN Norge består av over 50 organisasjoner som lik 78% av Norges befolkning³ ønsker at Norge signerer FNs atomvåpenforbud. Sa noen Demokrati?

• **Verdens atomvåpenarsenal** er på ca 12.440 stridskoder med nok sprengkraft til å ødelegge hele kloden flere ganger. Selv såkalte 'mininukes' eller 'taktiske atombomber' er flere ganger sterkere enn bombene over Hiroshima og Nagasaki. En sprengning over én av verdens storbyer ville umiddelbart ført til massedød og ufattelige ødeleggelser, men også til atomvinter, med global hungersnød som følge.

ET FØRSTE GLOBALT STEG FOR Å AVSKAFFE ATOMVÅPEN.

Et flertall av verdens stater anser det som utdatert, uakseptabelt og illegitimt å true med masse mord av sivile. Som observatør har jeg prøvd å rette medie-oppmerksomhet på dette første statsparts-møtet og den livsviktige prosessen for å avskaffe atomvåpen. Jeg har sendt leserinnlegg både i forkant, og underveis. I Wien var dagsavisen DerStandard representert med en dedikert journalist. Noen av hans gode råd til en mediestrategi for aktivister er: bruk merkedagene! Minn journalistene på hjertesakene dine! Forklar *hvorfor* det er viktig!

Jeg var veldig glad for at ett av mine innlegg kom på trykk i Klassekampen, som fulgte opp verd å oppsummere konferanse-uken i en veldig fin leder lørdag 25.06: «Denne uka ble det første statspartsmøtet for atomvåpenforbud avholdt i Wien.

Representanter fra nærmere 100 land var til stede. Så langt er det 86 land som har signert FN-traktaten som forbyr all tilknytning til atomvåpen, mens bare 65 land har ratifisert den. Ingen av verdens ni atommakter har villet ratifisere avtalen, heller ingen Nato-land. Norge var likevel til stede etter at det ble slått fast i regjeringsplattformen til Arbeiderpartiet og Senterpartiet fra i fjor høst at Norge skulle delta som observatører når landene som har sluttet seg til atomvåpenforbudet, skulle møtes. Til tross for kritikk både fra USA og Nato-generalsekretær Jens Stoltenberg har flere andre Nato-land som Tyskland, Belgia og Nederland fulgt Norge og også deltatt på møtet i Wien som observatører.

Det er et skritt i riktig retning at norske myndigheter står på sitt, tross for kritikken fra

Nato-hold. Ved å delta på møtet bidrar Norge til å anerkjenne viktigheten av arbeidet med atomvåpenforbud som er satt i gang. Men det burde ikke stanse der. Norge bør også slutte seg til avtalen og jobbe aktivt for å sikre oppslutning om den. Så langt har både denne og den foregående regjeringen skjøvet Nato-medlemskapet foran seg og begrunnet motviljen mot å signere avtalen med at det «vil være uforenlig med vårt Nato-medlemskap». Det burde ikke være et gyldig argument slik verden ser ut i dag.»

INNSPILL TIL ICAN-NORGE, etter 1.

statspartsmøte fra IKFF v/ observatør Susanne Urban:

• **Vi vil fremheve de positive elementene i Norges uttalelse**, fremført av UD-diplomaten Jørn Osmundsen: «søke konstruktiv dialog», «fremme verifisering av kjernefysisk nedrustning» og «irreversibilitet ved atomnedrustning», «Norge vil også fortsette arbeidet med å fremme likestilling og mangfoldig deltakelse i nedrustningsprosesser, og støtte initiativer for å involvere den yngre generasjonen i dette arbeidet.» Her er det opp til WILPF-Norge, andre freds- og miljøorganisasjoner og særlig ungdomspartiene å be norske myndigheter å følge rådet om å signere Atomvåpenforbudet. Det er den sterkeste mulige erklæringen for å vise at en *virkelig* ønsker nedrustning.

• **Vi vil avvise** den norske posisjonen om at «å bli med i TPNW ville være uforenlig med NATO-forpliktelsene» – en oppfatning som har blitt tilbakevist som feilaktig av mange eksperter, jfr. https://www.icanw.org/report_why_nato_members_should_join_the_un_nuclear_weapon_ban

HVA KAN VI I NORGE ELLERS GJØRE FOR Å STØTTE FNS ATOMVÅPENFORBUD?

” Vi anbefaler å fjerne formuleringene om atomenergi i ingressen til TPNW, fordi fortsatt bruk av atomenergi vil hindre oss i å oppnå de humanitære målene ... og atomvåpenforbudets grunnleggende fokus: å avskaffe atomvåpen. Vi klarer ikke å avskaffe atomvåpen så lenge vi tillater kommersiell produksjon av tritium og kommersiell bruk av anriket uran og plutonium. Vi må erkjenne at atomenergi og atomreaktorer ble oppfunnet og utviklet for å produsere plutonium for å bygge atomvåpen for å drepe sivile, mens elektrisitet var et biprodukt.

Innspill til IMSP fra
ReachingCriticalWill / WILPF

³ <https://folkehjelp.no/nyheter/massiv-st%C3%B8tte-til-atomv%C3%A5penforbud-i-befolkningen>

• **Don't bank on the bomb:** sjekk med din bank/ ditt universitet/ din arbeidsplass/ din fagforening om de har fond i (atom)våpenprodusenter. Gjør det samme med pensjonsfondet! Og hva med Norges Bank?

• **Bruk merkedager for å få fokus på problemstillingen i media:** 22.jan (ikrafttreden av TPNW i 2021), 8. mars (Stråling gjør uforholdsmessig stor skade på kvinne- og barnekropper), 22. april internasjonal Moder Jord-dag, 26.april (Tsjernobyldagen), 6. og 9. august Hiroshima og Nagasaki-dagene; 29.aug. Den internasjonale dagen mot atomsprenkning, 21.sept. Internasjonal fredsdag; 26.sept., Internasjonal dag for total avskaffelse av atomvåpen; 3.okt. Internasjonal ikkevoldsdag; 24. okt. FN dagen; 6. november Internasjonal dag mot miljøødeleggelser i krig og konflikt, 20. nov Internasjonal barnedag.

• **Jobbe for at den operative statusen til atomvåpen blir nedgradert umiddelbart** (immediately remove from operational status)

Å AVVÆPNE BØLLENE

Det var en stor opplevelse å møte Ray Acheson they/them. Hen er leder for WILPFs nedrustnings-avdeling, foredragsholder under ICAN-NuclearBan-forum og medansvarlig for 'Nuclear Ban Daily'⁴; forfatter av '*Banning the bomb, smashing the Patriarchy*' og '*Abolishing State Violence: A World Beyond Bombs, Borders, and Cages*'.

PREGET AV MANGE UNGE ENGASJERTE MENNESKER, viste de seks dagene for atomvåpenforbudet i Wien et vell av kunnskap og enormt pågangsmot.

Bak meg, delegaten fra Kazakstan, som ble født uten armer etter atomprøvesprengninger i regionen. Hennes far fikk tilbud av fødselslegen om å 'avslutte hennes liv i lidelse med en sprøyte': «Jeg er takknemlig for at han takket nei»

Takk til WILPF-Austria ledet av dyktige og inkluderende Rosa Logar. Rosa og hennes unge team var et fantastisk vertskap for

”Håp er en disiplin – ikke et abstrakt konsept for naive mennesker. Håp er hardt arbeid. Vi vet at det alltid vil komme endringer. Og de skjer plutselig.

Ray Acheson
ReachingCriticalWill

WILPFere fra bl.a. Fransk Polynesia, Tyskland, Sveits, Norge, Syria, Danmark, Italia, Sverige. De disket opp fra kom-og-bli-kjent-mottagelsen i privat bofelleskap,

opprettelse av WhatsApp-gruppe for å holde kontakt og informasjonsutveksling, arrangement av fellesmiddag, gjennom mange brifinger, utvekslinger om lobbying/ samtaler med offisielle representanter for observatørstatene og oppfølgings-meldinger. Helt til de siste viktige meldingene om å teste seg, i og med at de sosiale sammenkomstene etter statspartsmøtet resulterte i mange koronasmittede...

DET ER UMULIG Å FÅ MED SEG ALT, men få med deg dette:

- **Det er realistisk** å destruere verdens rundt 13.000 atomstridshoder i løpet av 10 år, selv uten å justere eksisterende infrastruktur som i dag brukes på å vedlikeholde disse våpnene.
- **Naturen er også et sivil mål**, altså ulovlig å skade i krig (!!)

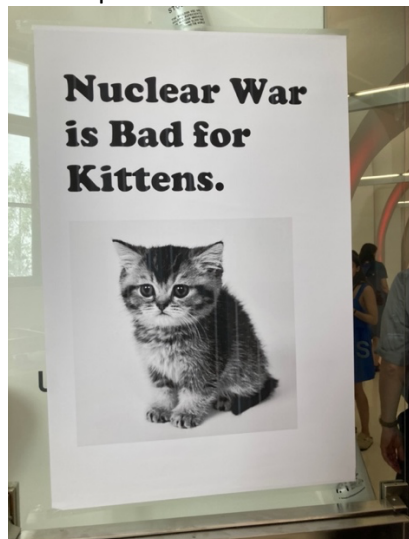
JEG ØNSKER IKKE FLERE KVINNER VED BORDET. JEG ØNSKER MEG ET ANNET BORD!

Jeg avslutter med disse ordene fra en av ungdoms-representantene. Vi må dra samtalen over på vår banehalvdel. I møte med ressurskriser og felles klima-og miljø utfordringer er det samarbeid for menneskelig sikkerhet og rettferdighet vi trenger å jobbe med.

”Disarmament is everyone's business. Because life is everyone's business.

⁴ <https://reachingcriticalwill.org/disarmament-fora/nuclear-weapon-ban/1msp/reports>

Nedenfor: Sitater – som kanskje kan brukes i hele bladet, som en peker til denne artikkelen om atomvåpenforbudet.

” NO right hands can handle the wrong weapons...

” I do NOT want more women at the table. I want a different table!

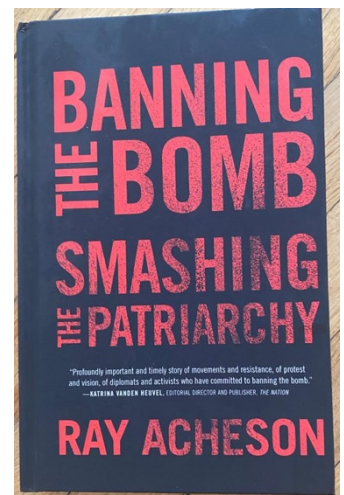
” En håndfull atomstater holder hele verden som gissel. Slutt å banke på dommedagsporten.

” Å bruke så vel som å eie atomvåpen er umoralsk og står i veien for muligheten for sann dialog. Å respektere internasjonalt lovverk er ikke et tegn på svakhet. Det er snarere et tegn på selvstendig styrke.

Media-budskap fra pave-Franz

Internasjonale WILPFere på ICAN NuclearBan-forum i Wien, juni 2022

Kort-og-godt fra IKFF-Bergen delt ut i ca 150 eksemplarer under NuclearBan-week i Wien.

**NUCLEAR POWER
& NUCLEAR WEAPONS
= SIAMESE TWINS**

Nuclear power plants are necessary to produce fissile material for nuclear weapons.

WOMEN'S INTERNATIONAL LEAGUE FOR
PEACE & FREEDOM
NORWAY

The first nuclear power plants were all built to produce nuclear bombs. Later uranium mines, enrichment plants and power plants were used to produce electricity. A very expensive, ineffective and life-threatening way to make electricity.

About 160 of 195 UN countries, do not have nuclear power. In all 31 nuclear states, old reactors are being dismantled and treated as radioactive waste.

The nuclear weapon countries and those who want to become so, are those clinging to nuclear power today. In Great Britain 2 reactors are under construction and will be many times more expensive than planned. This is unacceptable in normal economical standards. Why is this happening? The reason is the desire to maintain the engineering, educational and technical competence. We live in very dangerous times.

A country with nuclear power is like a house that does not have a toilet – thus without a place for waste-disposal. 5 Japanese former prime ministers warn the EU to include nuclear power in the taxonomy of renewable energies. It's a 'misconception that nuclear energy is a possible alternative to climate-changing sources when in fact the unresolved problem of nuclear waste and the danger inherent in nuclear power plants pose a risk to the environment and the very survival of mankind.'

Support / become active in a peace-NGO!
WILPF
WOMEN'S INTERNATIONAL
LEAGUE FOR PEACE & FREEDOM